

MAGYAR L

* 3 lei

Taxa postală plătită în z
aprobării Dir. Gen. PTT

Ngs. Ramaszetter Róbert urnak
HUNGARIA Disztér 1—2. BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 52 (1494) szám * Péntek, 1937 március 5

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

A diákok ezrei utaztak haza az egyetemi központokról

Nincs rendzavarás az egyetemek és diákotthonok bezárása miatt. — A szabadkőműves páholyok feloszlata ügy a fővárosban, mint a vidéken megkezdődött. — A rendcsináló intézkedések miatt viták folynak a parlament mindkét házában

Bucuresti. Saját tud. Valamennyi diákotthont értesítette a hatóság, hogy csütörtök reggel 8 óráig ürítsék ki az otthonokat, mert ez időpont után a rendőrség bezárja és lepecsételi azokat. Szerda estig mintegy 7000 diák jelentkezett a prefektúrán ingyenes vasuti jegye átvételére, amely jegy jogosítja arra a diákot, hogy az ország bármely állomására utazhasson. Az északi pályaudvaron a rendőrség egy különítménye tartotta fenn a rendet.

A tegnapi nap folyamán semmi rendzavarás nem történt. Nem voltak incidensek az egyetemi előadások beszüntetése és az otthonok bezárása miatt Clujon, Cernautiban és Iasiban sem. A diákok az egyetemi központokból ezrével távoztak vidékre.

Az egyetemek előtt katonai és rendőrszemek állnak. A diákotthonokról leszedték az otthonokat jelző felirásokat.

Ugyancsak a minisztertanács határozata alapján úgy a fővárosban, mint a vidéken, lezárták a szabadkőműves páholyokat. Egyes lapok szerint a páholyok felszerelésének és leltárának fontosabb részét a tagok lakásaikra mentették.

A szigurancainspektorok tegnapi értekezletén *Marinescu* utasítást adott a rendfenntartás ellenőrzésére. Az inspektorok jelentést tettek az egyes vidékek helyzetéről, illetve hangulatáról.

Ernest *Urdareanu* ezredest a király udvari marsalljának nevezte ki.

A tanácskozáson, amely tegnap *Tatarescu* és *Bratianu* között volt, megbeszéltek a parlamenti ülészek meghosszabbításának ügyét is. A lapok úgy tudják, hogy az ülészeket április 15-ig meghosszabbítják.

Pop Valér iparügyi miniszter tárgyalásai a nemzeti munkavédelemről. A vállalatoknak 65 százaléka arányban román nemzetiségűeket kell alkalmazniok?

Bucuresti. Saját tud. Pop Valér ipar és kereskedelmi miniszter tegnap tárgyalásokat folytatott a Liberális Párt vezető férfiival, a román nemzeti munka védelméről szóló törvény módosítása kérdésében. A *Curentul* úgy tudja, hogy míg az eddig érvényben volt törvény csak arra nézve tartalmaz előírásokat, hogy a kereskedelmi és iparvállalatok alkalmazottjainak bizonyos százaléka román állampolgár kell, hogy legyen, addig

az új törvény szerint az alkalmazottak 65 százalékának román nemzetiségűnek kell majd lennie.

A megtorló intézkedések is szigorubbak lesznek az új törvény szerint. Bíróságok helyett főleg az idegen állampolgárságu vállalati tulajdonosok, illetve vezetők kiűzése lesz a büntetés, a törvény intézkedéseinek megszegése esetén.

Miron Christea patriárka és Cuza professor elítélő kijelentései a jasi-i merényletről

Jorga professor kifogásolja a diákoknak a politikai pártokból való kitiltását

Bucuresti. Saját tud. A szenátusban Miron *Cristea* egyháza nevében emelte fel tegnap a szavát a jasi merénylettel szemben. Maga Cuza professor is kénytelen volt úgy nyilatkozni, hogy nem helyesli magát a merényletet, de rámutatott annak okaira is. Így *Bratu* állítólagos rokonszenvére az antifasiszták iránt. E szavaiért Cuza heves szemrehányásokat kapott *Costachescu*tól. A Nemzeti Parasztpárt elnöke ezután helytelenítette a kormánynak az egyetemek és diákotthonok bezárására vonatkozó intézkedéseit.

— Ezek — mondotta — nem fogják meghozni a kívánt eredményt.

Napirenden a szenátus mingyárt tárgyalni kezdte a főiskolások szervezetről szóló törvényt, az ujonnan betoldott szakaszokkal.

Jorga élesen bírálta a tanárok ellen hozott megszorító intézkedéseket, amelyek szerinte úgy tüntetik fel a tanárokat, mintha ők lenné-

nek az okai annak, amit a diákok művelnek.

— A diákok eltiltása attól, hogy politikai pártok tagjai legyenek, alkotmányellenes és neveléses is. Mi történik, ha eszembe jut, hogy beiratkozom a jogi fakultásra? Kizárnak engem is? Pedig, például Nyugaton, igen gyakori eset, hogy hatvan-hetven éves emberek is beiratkoznak valamilyen szakra, hogy kiképezzék magukat.

Tatarescu minisztere'nök jelentést tétetett a rendfenntartó intézkedésekről. — A jasi-i három diák alibit igazolt

Bucuresti. Saját tud. *Tatarescu* miniszterelnök csütörtök délben magához kérte a rendfenntartó közegeket és meghallgatta jelentéseiket az eddig foganatosított rendfenntartó intézkedésekről.

Bucuresti. Saját tud. Iasiból érkező jelen-

Goga és Iamandi vitatkozása a papok nemzeti hivatásáról

Bucuresti. Saját tud. A képviselőházban Goga bírálta a minisztertanács legutóbbi ülésén hozott határozatokat.

Az egyetemek és a diákotthonok bezárása — mondotta Goga, — az egész ifjuság anarchizálását jelenti. A diákság teljes erkölcsi és anyagi nyomorban él s ez elégedetlenségük egyik oka. Sokkal helyesebb lett volna belső szabályrendeletekkel rendet teremteni az otthonokban. A diákok politikai jogainak csorbítása pedig lehetetlen helyzetet teremt. Ha valaki 21 éves korában nem folytatja tanulmányait, lehet politikai párt tagja, ha azonban folytatja, akkor nem? Ez legalább is különös.

A diákság és a diákmozgalmak politikai jelentőségét nem szabad lebecsülni. Én, mint pesti diák, komoly politikai tevékenységet folytattam.

Goga ezután a papok ellen hozandó intézkedéseket támogatta.

— A papok megbecsülhetetlen szolgálatakat tettek a román nemzetnek, éppen politikai magatartásukkal. Gondoljunk csak az ardeali román papok háborúelőtti szerepére és nézzük csak meg, mennyire vezetői a népnek ma az ardeali magyar lelkészek!

Iamandi: Nem igaz az, hogy mi el akarunk tiltani a papokat a politikától. De az államvallás papjai kötelesek támogatni az állami rendet és nem használhatják fel az oltárt, a szószéket gyűlöletre való izgatásra. Tényeket közöltem az ortodox egyház fejéről. Vannak papok, akik politikai izgatásra alkalmas fényképeket szegeznek ki a templomok ajtajára, vannak papok, akik az oltár magasztalásról a büntényeket magasztalják. Nincs kifogásunk a papok nemzeti munkája ellen, de nincs szükségünk gyűlölet hirdetőkre!

Goga a továbbiakban azt fejtette, hogy a papok igenis hírdessenek szeretetet a haza iránt és gyűlöletet azokkal szemben, akik veszélyeztetik nemzeti életünket s a papok meg is fogják ezt tenni, mert tudják, hogy mi a kommunizmus.

Az egyenruhaviselésre vonatkozó újabb intézkedéssel kapcsolatban kijelentette Goga, hogy a kékingesek mégis haladnak előre a maguk útján. A nemzeti munkavédelem fokozottabb védelmére vonatkozó határozatot pedig komolytalannak jelentette ki Goga, amire Pop Valér a kormány ezirányú törekvéséről tett tanúságot.

Fegyelmi eljárás a gyűlölet hirdető papok ellen

Victor *Iamandi* vallásügyi miniszter szerdán hosszan tárgyalt Miron *Cristea* patriarchával és szigorú intézkedéseket kért azok ellen a lelkészek ellen, akik egyházi állásukat gyűlölet hirdetésre és bűnre való felbújtásra használják. *Iamandi* ez alkalommal emlékiratot nyújtott át az ortodox egyházfőnek. A miniszter számos esetet közölt és bejelentette, hogy a papok törvényellenes magatartásáról a jövőben állandóan jelentéseket fog küldeni a patriarchának és tőle a legszigorubb fegyelmi intézkedések foganatosítását várja.

tések szerint a merénylettel gyanúsított 3 fiatalemberrel szemben nem tudnak döntő bizonyítékokat felhozni és a 3 diák valamennyire alibit is tud igazolni és több tanura hivatkoznak, akik igazolják, hogy a merénylet estéjén a 3 diák a társaságukban tartózkodott.

A spanyol nemzet államfője előtt Németország nagykövete ünnepélyesen bemutatkozott

Francó tábornok a bemutatkozó beszédre kormánya munkaprogramjával válaszolt

Salamancából jelentik: A salamancai történelmi nevezetességű városába díszteremben Faupel német nagykövet átnyújtotta megbízó levelét Franco tábornoknak, a spanyol állam fejének. Faupel ez alkalommal többek között a következőket mondotta:

— Vezérünk állandóan a legmelegebb rokonszenvvel kíséri azt a szabadságharcot, melyet nagyméltósággal irányít. Ugyanezt a meleg rokonszenvet tanúsítja az egész német nép is a spanyol nép iránt. Mindazok a cselekmények, amelyeket a nemzetközi kommunizmus képviselői a legutóbbi hónapok alatt spanyol földön elkövettek, fel kellene nyissák az egész világ szemét. Meg kellene látniok, hogy a kommunizmus ott, ahol a hatalmat magához ragadja, gyújtogatást és emberölést, fosztogatást és rombolást, s a régmúlt idők szívtelen kegyetlenségeihez való visszatérést hozza magával.

Francó tábornok a maga és a spanyol nép mély háláját fejezte ki a német nép iránt, mely a háboru kezdetétől fogva megértette a spanyol mozgalom lényegét és igazságát. Hangoztatta, hogy a két nemzet között semmiféle surlódási lehetőség nincs, sem gazdasági, sem politikai téren. Franco ezután az új spanyol állam terveit ismertette. Mindenekelőtt törvényeket készítenek a szociális igazság és az alsóbb néprétegek magasabbra emelése érdekében.

FRANCIA ATTEKINTÉS A SPANYOL HADÁLLÁSOK FELETT.

Párizsból jelentik: A Havas madridi munkatársa bejárta a Madridtól délre fekvő vörös állásokat. Ennek során azt a meggyőződést szerezte, hogy a nemzetiek Arganda körül és a valenciai ut mentén megerősítették állásaikat. Minden olyan pontot, amelyen a vörösek közlekednek, állandóan tűz alatt tartanak. A Guadalajara felé vezető út felett állandóan nemzeti repülőgépek keringenek és azonnal lecsapnak a vörös gépkocsikra, amelyek löszert vagy élelmiszert szállítanak a köztársasági csapatok számára. Gyakran előfordul, hogy a gépkocsik kénytelenek visszafordulni és menekülni.

Bilbao és Oviedo körül sűrű hóesés akadályozza a hadműveleteket.

Gibraltári jelentés szerint a „Ramson” nevű holland gőzöst a spanyol nemzetiek hajói Gibraltárban feltartóztatták és Ceuta kikötőbe kísérték. A holland gőzös fegyvereket és hadi-

anyagot szállított a spanyol vöröseknek. Nemzetiek a hajó szállítmányát elkobozták, parttrakták és a hajót azután szabadon engedték.

NINCS KENYÉR MADRIDBAN.

Madridból jelentik: A napi kenyéradagot a hatóságok egynegyed kg-ra csökkentették, ami nagy izgalmat keltett a lakosság körében s többhelyen súlyos zavargásokra vezetett. Nagy hiány mutatkozik a többi élelmiszerben is. A fenyegető élelmiszerhiány miatt a madridi vörös védelmi csapatok helyzete válságos. Az utánpótlás teljesen megbénult, mert a Valenciából Madridba vezető utakon a szállító gépkocsikat a nemzetiek állandóan bombázás alatt tartják.

Francó tábornok nyilatkozik kormánya legfőbb irányelveiről s az elégedetlen elemek kibékítéséről

Londonból jelentik: A Daily Mail hírlapi beszéletet közöl, melyet a lap munkatársa Salamancában folytatott Franco tábornokkal. A tábornok első kijelentése a következő volt:

— A nemzeti kormány nagy célja: egy kibékített, egységes és szabad Spanyolország. Itt Salamancában a háborút minden eszközzel folytatjuk tovább, azonban azt sem kell feledni, hogy egyúttal Burgosból Spanyolországnak felénel nagyobb területet igazgatjuk. Mihamarabb eljön az idő, hogy Madridból az egész ország területét igazgatni fogjuk.

Aztán a tábornok a kormányzat legösszefoglalóbb törekvéséről nyilatkozott:

— Elégé gyakorlatilag gondolkozunk — mondotta — mikor tudjuk, hogy a katonai győzelem csak az első és a könnyebb fele a győzelemnek. Ha katonailag győztünk,

eláll a földad, hogy győzelmünket megerősítsük, s evégett az elégedetlen elemeket kibékítsük és az országot egyesítsük.

Végül a következőket mondotta még Franco tábornok:

— Mi, spanyolok egy régi és büszke fajnak vagyunk a gyermekei. Spanyolország, amely a felfedezések, a hódítások és a művelődés terjesztése fátyláját hordozta a világban, nem fog az ország lenni, ahol ez a fátyla először aleszik ki. Spanyolországot sok szenvedés érte, de minden szerveződését túléltte. Büszke és hálás vagyok azért a rendeltetésért, hogy résztvehettünk Spanyolország felszabadításában, mikor ezt az országot minden idők legsötétebb barbársága, a bolsevizmus akarta megfojtani.

Az olasz fasiszta nagytanács kivételes kedvezményeket biztosított a sokgyermekes családoknak

Angol megdöbbenés az olasz fegyverkezés növelése miatt

Rómából jelentik: A fasiszta nagytanács az eddig ismertetett kérdéseken kívül megvitatatta az ország népesedési helyzetének kérdését is, majd a népmozgalmi politika tökéletesítésére hét pontból álló határozatot hozott. A határozat kivételes engedményekben részesíti a sokgyermekes családokat. Az azonos munkakategóriákban pedig a sokgyermekes családok fenntartóinak nagyobb keresetet biztosít.

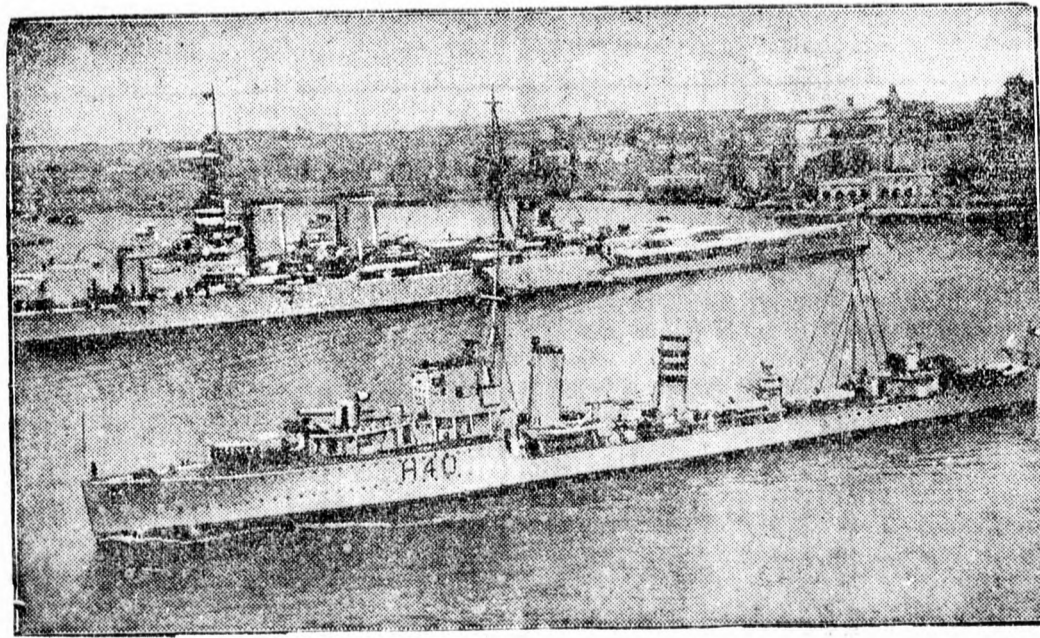
A fiatal munkások kiházásitási kölcsönt és házassági segélyt kapnak. Ezzel szemben a kiöregedett és gyérszámú lakossággal bíró kerületek közintézményeit megszüntetik.

Londonból jelentik: A fasiszta nagytanács határozata, amellyel elrendelte az olasz nemzet militarizálását, nagy feltűnést és meglepetést keltett Angliában is. Az angol lapok viszáutásítják azt az indokolást, hogy az angol fegyverkezés miatt van szükség az olasz nép militarizálására. A lapok főként a miatt agódnak, hogy Olaszország jelentékenyen megerősíti földközi-tengeri haderejét. Nem tartják azonban kielégítőnek Eden magyarázatát sem az óriási angol fegyverkezés szükségességéről.

A KÖZELKELET ÉS TAVOLKELET KÉSZÜLŐDÉSE.

Newyorkból jelentik: Az Associated Press tokiói jelentése szerint a japán hadügy- és tengerészeti miniszter a japán fegyverkezési programról beszélt a képviselőházban. A miniszterek kijelentései szerint Japán fegyverkezése azért van szükség, mert az országnak lépést kell tartania Amerika hadifelhőkészültségével. A hadügyminiszter azt mondotta, hogy a japán hadseregnek különösen a vegyiháborúra kell felkészülnie.

Londonból jelentik: A Daily Herald jelentése szerint Törökország, Irak, Perssia és Afganisztán között négyhatalmi egyezmény van készülöben. Rüsdi Arras, török külügyminiszter e célból rövidesen Bagdadba, Teheránba és Kabulba utazik.

A spanyol partvidék nemzetközi ellenőrzésére felvonult angol flotta hajói Malta szigeténél.

BUCUREȘTI LEVÉL

Páholyból

București, március hó.

Jobb időkben a képviselőház folyosójának valamelyik légfűre működő bőrfoteljébe sűrűpedve figyeltem az ülés terem körül zajló életet s ha érdekességeket ígért az ülés, a terem utolsó széksorából nézelődtem és hallgatóztam nagyurasan. Amióta azonban megvonták a kisebbségi újságírók folyosói belépőjegyét, felszorultam az újságírópáholyba, ahol már szinte karzati közönségnek érzi magát az ember a korábbi előkelő bejáratosághoz képest. S ha meg akarok kérdezni egy képviselőt, hogy mi újság, mit beszélnek kormány- vagy ellenzéki körökben, vagy ki akarom venni valamelyik engem jobban érdeklő beszéd teljes szövegét a gyorsíró irodából, hát a ravasz fogások és okvetetlenkedések egész fegyvertárával kell az elem tornyosuló akadályokon keresztül vágnom magam, míg az „anyag” birtokába jutok.

Mondtuk is ezt a háznagynak, aki az újságírói belépőjegyek ügyét intézi, de ő vállalt: nem érdekli, hogy a kisebbségi sajtó milyen nehézségekkel küzd. Általában senkit semmi sem érdekkel többé Bucureștiben, ami a kisebbségi élettel kapcsolatban áll. Régebben miniszter is akadt, akinek fontos volt a kisebbségi közvélemény: nyilatkozott is a magyar sajtó számára, néha igyekezett még mentegézőzni is, hogy így, hogy úgy: igaz, hogy ő hozta ezt vagy azt a sérelmesnek látszó intézkedést, de azért ő jó fiú, alapjában nagy tisztelője az állampolgári jogegyenlőségnek, a magyarokat meg éppen nagyrabecsüli...

Ma olyan mindegy, hogy mi a véleményünk s még az is közömbös, hogy a külföld mit gondol az egészről. Egy miniszteri interjú ma már szinte el sem képzelhető. Részint azért, mert nem nyilatkozik a miniszter, részint, mert az újságíró sem érdekli, mi a véleménye bizonyos kisebbségi kérdésekben. Ezt a véleményt úgyis tudja mindenki előre.

Felszorultam hát a sajtópáholyba, amely azért egészen úri hely még. Míndjárt a szomszédságában van a miniszteri páholy, ahol rendszerint a legelőkelőbb hölgyek foglalnak helyet: miniszterek családjának hölgytagjai s ezek társasági ismerősei, akik délutáni szórakozásra szívesen ülnek be a páholyba, ha valami kényes kérdés vagy kiváló szónok van napirenden. Egészen bámulatos a román előkelő társadalom hölgyeinek a politika iránt való érdeklődése. A legapróbb részletekig ismerik a politikai színtalpak mögötti tilkakat; nyilvántartják s néha ők maguk is fonják és bogozzák a celszövényeket; élesen látják a pártok és személyek közötti kapcsolatokat és ellentéteket; pontosan tudják, ki kit utál, ki kihez ragaszkodik és ki kivel szemben tettei a jóviszonyt; s a közélet nagy színpadán szerepet játszó valódi értékei oly csalhatatlanul biztos mérések és bizonyítékok alapján vannak elkönyvelve náluk, hogy ez külön méltánylást érdemel. Érdemes figyelni ezeket a hölgyeket egy-egy élvezetes szónoki párbaj lefolyása alatt; vagy ha egy-egy nagy interpelláció hangzik el, amelyben messze futó szálak néha mélyen a dolgok gyökerein érintenek még szorgalmas újságolvasók előtt is alig ismert vonatkozásokat, személyi összefüggéseket... A hölgyek szeme értőn ragyog fel a legtávolibb és legrejtettebb célzásokra is s finom, fölényes derűvel jutalmazza a lezabonyoltabb eszméjártokban megvillanó élceket is... El kell hinni, hogy egy előkelő társasági román hölgy délutáni teáján több politikai jólétesültség nyilatkozik meg, mint akármelyik pártklubban, miniszteri dolgozószobában vagy szerkesztőségi íróasztal körül.

Nos, a sajtópáholyból egészen új távlatok nyílnak. Figyelemmel lehet innen kísérni a másodemeleti erkélysor közönségét, amely a közéleti érdeklődők és párhívek nagy tömegeitől barnállik. Itt foglalnak helyet a nemzeti parasztpárt háziszóltos gúnyájú választói, ha valamelyik képviselő szükségesnek érzi megmutatni volt és leendő szavazóinak, hogyan védi ő a haza tanácsházában, ellenfeleinek ádáz acsarkodása közepett az ország érdekeit. Ugyancsak ezek az erkélyek telnek meg lobogó szemű fiatalemberekkel, mikor a nemzeti keresztény párt valamilyen nagyobb eseménye

van készülöben s gyakran lehet látni Robut, amint az ülés terem első széksorából római üdvözléssel felkösön ide, vagy a szónoki emelvényvel szemben lévő nagy, diplomáciai páholyba, ahol nem-ünnepélyes üléseken szintén a nagyközönség számára adnak jegyet s ahol ilyenkor a jobboldali mozgalom érettebb korosztályai árasztják el az üléseket s kísérik izgatott és lelkes figyelemmel a vitát.

Es az ülés terem is egészen más képet nyújt innen felülről, mondhatnám madártávlatból. Sokszor szinte úgy érzem, hogy jó cserét csináltatott velem a háznagyi kényszer. Az utolsó padosorokból figyelő újságírónak nincs módjában az arcvonásokból olvasni ki a honatyai kedélyek belső háborgását, ami kétségtelenül veszteség. Csak a kopasz koponyák, a fülek és nyakak nekiperüléséből lehet onnan bizonyos indulatokra következtetni, míg a páholy kényelmes figyelőhelyéről a szembe látott arcokon a lehelleltnyi árnyalatok is könnyen észrevehetőek s felfedezhetők a legfinomabb oldalvágásokra, sőt az alig észrevehető fricskákra kiválóított hatásokra is. Látom Madgeariu édeskes mosolyát, Mihailache komoly felháborodását, Goga színpadias szemforgatását, Robu nekinekisapadó mérgét s liberálisok hagyományos kormánypárti nyugalalmát...

Nagy viharok eselén is sokkal jobb átnézete van innen a szemlélőnek. A legnagyobb csoportosulásban, sőt gabalyodásban is pontosan megfigyelhető minden kézmozdulat úgy-

hogyan egy filmfelvétel csalhatatlanságával meg lehet állapítani a tettelegességek minden mozzanatát, amikre egyébként, a parlament dicsőretére legyen mondva, a Pop Ghita-éset óta nem volt példa.

Eseménytelen üléseken viszont innen felülről még szembeötlőbb az ülés terem tatóngó üressége, vizsgálatlan unalma, sőt, ahogy szigorú társadalomkritikusok és politikai bölesek mondják, a parlamentárizmus sivár és szomorú idejétmúltsága. Csak elvétve teng-leng a széksorokban egy-egy honatya, az is újságot olvas vagy szomszédjával beszélget, ha a tizedik karosszékből unalkozó képviselőt szomszédnak lehet nevezni. Megtörténhetik, hogy népes pártoknak nincs ilyenkor egyetlen reprezentánsa sem az ülés teremben s a szónok a visszavágás legesekélyebb veszélye nélkül tobzódhatik a hajmeresztő állítások és a személyeskedő támadások örömeiben is. Ezekre a választ esetleg csak a következő ülésen, a jegyzőkönyvi hozzászólások kapcsán kapja meg, mikor a meglámadott a lapokból értesülve a sértegetésekről, kötelességének érzi helyreigazító vagy visszautasító nyilatkozatot tenni. De ekkor már a magáról megfélemedezett szónok valahol vidéki magányában böngészi a lapokat, hány sort hoztak le azok parlamenti beszámolóikban az ő jelentősnek érzett szónoklatából...

S megint csak a páholy előnye, hogy könnyebben meg lehet innen figyelni a közélet ormain álló államférfiakat gyöngébb pillanataik lelki leleplezettségében. Mint például a napokban volt módomban, mikor Potârca volt miniszter. — ahogy mondani szokták — a nemzeti színe előtt az ötödik sorból ökölnyi papirgombócot dobott az első sorban ülő képviselőháza fejére s aztán tette magát, hogy a bomba nem tőle származik.

Mint ahogy ez az iskola padjaiban szokás. (J. B.)

A spanyol polgárháború mai állása:

a térkép sötétebb része a vörösek által megszállva tartott területet mutatja, a világos rész a nemzeti Spanyolországot. A spanyol határon apró pontokból álló vonalakkal vannak megjelölve a nemzetközi ellenőrzésre beosztott területek.

Dreher-Haggenmacher márciusi sörei

forgalomba kerültek és minden étteremben és italmérésben kaphatók!

Szt. György, Dácia, Bak sörök minősége
minden eddigit felülmúlnak

Tartóssá lett a javulás a pápa egészségi állapotában

Ortodox és anglikán egyházi férfiak üdvözlő levelei a Szentatyához

Vatikánvárosból jelentik: A Szentatyá egészségi állapotában a javulás állandónak mutatkozik. A hosszú gyógyulási folyamat magától érthető abból a tényből, hogy a Szentatyá több mint 2 hónapig volt ágybanfekvő beteg és az ő magas korában az izomzat csak nagyon lassan nyeri vissza elvesztett rugalmasságát. A Szentatyá különben néhány nap előtt reményét fejezte ki, hogy résztvehet a sajtókiállítás ünnepélyes bezárásán, melynek időpontját véglegesen május 13-ára tűzték ki.

Rómából jelentik: A „Corriere della Sera” vatikáni értesülései alapján írja, hogy a Szentatyá az elmúlt hetek folyamán nemkatolikus, különösen anglikán és ortodox egyházi férfiaktól számos üdvözlő levelet kapott, amelyeknek írói szívből jövő jókívánságokat fejezték ki XI. Piusnak és állandó, tartós gyógyulást kívántak a Szentatyának. A pápa igen megdöbbentően fogadta ezeket a leveleket és annak a reményének adott kifejezést, hogy ezek a levelek az alapját képezik a békés együttműködésnek a különféle keresztény hitvallások között.

Bécsből irányított kommunista szervezkedést lepleztek le Jugoszláviában

Korosek belügyminiszter parlamenti beszédét tartott arról, hogy elérkezett a horvátokkal való megegyezés ideje

Belgrádból jelentik: A képviselőházban a belügyi tárca költségvetésének vitája során Korosek belügyminiszter beszédét mondott Szóltott a kommunista veszedelemről, mely már Jugoszláviában is fokozott mértékben érezhetővé vált. Elmondotta, hogy a rendőrség nyomára jutott egy kommunista bizottságnak, mely a bécsi kommunista központ fiókjaként szerepelt és annyira meg volt szervezve, hogy még műszaki különítményei is voltak.

A választói törvényreform tekintetében hangoztatta, hogy a Stojadinovics-kormány megegyezésre kíván jutni valamennyi politikai csoporttal.

Rátért a horvát kérdésre is és kijelentette, hogy elérkezett a horvátokkal való megegyezés ideje.

Megkezdődött a tengeri ellenőrzés Spanyolországban.

Képünk háttérben a Gibraltári szoroson felvuló angol flotta látható. A két suhanc a kép

Anglia nem vállal föltétlen kötelezettséget az egyetemes biztonságért

Halifax ord főpecsétör beszéde a főrendiházban.
A miniszter az európai béke helyzetét nem tekinteti kilátástalannak

Londonból jelentik: A lordok háza szerdán befejezte a múlt héten megindult külpolitikai vitát. Több szónok felszólalása után lord Halifax, főpecsétör ismertette a kormány álláspontját.

— Azt a meghatározást, — mondotta többek között, — hogy az egyetemes biztonság a katonai megtorlások automatikus alkalmazását jelenti az alapokmány és a béke megszegője ellen, csak akkor fogadhatnánk el, ha biztosak lennénk abban, hogy ez az értelmezés valóban megőrjí a békét. Miután ezt nem lehet remélni, meg kell határoznunk, milyen célokért vagyunk hajlandók harcolni, mert ellenkező esetben egy helyi háború világháborúvá fajulhat. Eppen ezért

különbséget teszünk olyan célok között, amelyekért fegyvert fogunk és másrészt az olyan döntések között, amelyeknél az eset összes körülményei alapján mérlegeljük népszövetségi kötelezettségeinket.

— Ez pedig egyáltalán nem jelent hűtlenséget a Népszövetséghez. Jórészt osztom az aggodalmakat a keleti ügyekbe való bekapcsolódás tekintetében és nem hűnyök szemet amaz aggodalmak előtt sem, hogy súlyos veszedelem fenyegetheti Nyugat-Európát az esetleges keleti bonyodalmak folytán, mint azt sokan a francia-szovjet egyezményről vélik. De ha nem is határozhatjuk meg előre, mi lesz az álláspontunk bizonyos képzeletbeli közép-, vagy keleteurópai kötelezettségekkel szemben, az még nem jelenti azt, mintha egyáltalában nem érdeklődnénk Európa e része iránt. Ismétleten kijelentettük, hogy tőlünk telhetően teljesítjük az alapokmányban vállalt kötelezettsé-

günket és ha ezeket a kötelezettségeket nem lehet részletesen körülírni, ennek oka az alapokmányban rejlik. A körzeti egyezmények nem versenyeznek a Népszövetséggel. Ami az európai béke kilátásait illeti,

nem akarunk a katasztrófa és félelem túlságosan népes táborához csatlakozni. A nemzetközi helyzetnek vannak megnyugtató vonásai is.

— Örvedetes például a német kancellárnak az a kijelentése, hogy elmúlt a meglepetések ideje. Az is örvedetes, hogy az utóbbi hat hónap alatt bárki, aki akarta volna, háborút idézhetett volna elő Spanyolország miatt, de ez nem következett be. Fegyverkezésünk nem jelenti azt, hogy valószínűnek tartjuk a háborút: nincsenek ilyen sötét sejtelmek, sőt meggyőződésünk szerint fegyverkezésünk sokkal valószínűtlenebbé teszi a háborút. Hisszük, hogy eljöhét az és reméljük, hogy el is fog jönni az az idő, amikor több siker kilátásával tárgyalhatunk ismét a fegyverkezés jelenlegi felfokozásának leállításáról s ilyen alapon a fegyverkezés észszerűbb egyenjogúságáról. Azt hisszük, hogy

a béke ügye már nyert ügy, de azért megkönnvitheti az általános elintézés a függetlenül megoldható kérdések külön elintézésébe.

amit azonban később az általános elintézésbe kell beilleszteni. Ezért igyekszünk az öt nyugati hatalmat egymáshoz közelebb hozni. Politikánk nem a kétségbeesés politikája, továbbra is hiszünk a népszövetségi eszmékben és azok végső diadalában.

A francia sajtó szerint az angol külön békefelfogás nem védi Csehszlovákiát

A német sajtó is elégedetlen Eden homályossága miatt

Párizsból jelentik: Edennek az angol alsóházban kedden elmondott beszédével nagy részletességgel foglalkoznak a francia lapok. Valamennyien örömmel üdvözlék azt a kijelentést, hogy Anglia fegyverrel siet a véletlenül megtámadott Franciaország és Belgium segítségére. De sajnálkozik afelett, hogy Eden beszédében egyetlen szó sincs, amelyet Prága, mai nehéz helyzetében biztatásnak érezhetne.

— Örvedtünk volna, — írja a *Journal des Debats*, — ha Anglia figyelmeztette volna Németországot, hogy nem tórná el Csehszlovákia megtámadását.

A *Liberté* szerint az európai béke oszthatatlanságának elvével szemben külön brit béke-felfogás alakult ki. Amíg az angol külügyminiszter hangoztatja, hogy Nyugat-Európát kész megvédeni, addig azt csak reméli, hogy Európa többi részében nem zavarják meg a békét. Ha tehát Franciaország a szovjettel vagy Csehszlovákiával kötött egyezmény alapján beavatkozásra kényszerülne, Anglia a kényelmes néző szerepére fog szorítkozni.

A német lapok megállapítják, hogy a valóban fontos kérdésekben Eden beszéde semmiféle kedvezést nem mutatott és nem könnyített a politikai helyzeten. Különösen azt kifogásolják, hogy Eden beszéde továbbra is homályban hagyta a nyugati szerződés ügyét. Hitler annakidején — írják a német lapok — amikor a Rajna vidék megszállását kimondot-

ta, hajlandónak nyilatkozott új nyugati egyezmény kötésére, de a tulsó oldalon minden olyan lépést óvatosan elkerülnek, melyből arra lehetne következtetni, hogy a német békejobbot el akarnák fogadni.

A KORONÁZÁSI ÜNNEPEN A BRITT BIRODALOM ORSZÁGAI A HADI- FLOTTA KÉRDÉSÉRŐL ÉRTEKEZLETET TARTANAK

Londonból jelentik: Szerdán hozták nyilvánosságra az angol haditengerészet költségvetését. A költségvetés összege a múlt évihez képest több, mint 23,7 millió font emelkedést mutat. A flotta-költségvetés maga 105 millió font, mely az 1932—1933. évi flotta költségvetésének éppen a kétszerese. A flottaépítési tervzetben a következő új hajók szerepelnek: 3 csatahajó, 2 repülőgép-anyahajó, 5 db 8 ezer tonnás és 2 db 5300 tonnás cirkáló, 16 torpedóromboló, 17 tengeralattjáró és több kiegészítő, aknakutató, léghárító agyunaszád és motoros torpedóhajó. A világháború befejezése óta először fordul elő, hogy Anglia egyszerre 3 csatahajót épített. A flotta-tengerészeti számát 11 ezerrel emelik.

Sir Samuel Hoare, haditengerészeti miniszter a költségvetés nyilvánosságra hozatalával egy időben emlékiratot adott ki a abban közli, hogy a májusi koronázási ünnepségek során Londonban birodalmi konferencia ül össze a birodalmi flottakérdés megvitatására.

A hitvalló napok lélekemelő ünnepségei és tömeges megmozdulásai országszerte

Még egyre érkeznek a különböző falvakból és városokból azok a megkapó és megindítóan lelkes tudósítók, amelyek országrészeink „Credo” napjairól számolnak be nagy részletességgel. Ezeket a tudósításokat — sajnos — csak megrovóval közölhetjük, de leközöljük, bizonyosságul és dokumentumként, mint az istenhit spontán és izzóan lelkes tömegmegnyilatkozásait:

Az alba-iuliai „Hitvalló-napok”

Február 27-én este 7 órától szentségimádás volt a székesegyházban, melyet a hívek zsufolásig töltöttek meg. Szentbeszédet mondott dr. Faragó Ferenc teológiai tanár s a hívek nagy száma járult a töredelem szentségéhez.

Február 28-án (vasárnap) délelőtt 9 órakor Vorbuchner Adolf püspök végezte a szentmisét s lelkes beszéde után római utjából hazatérve, pápai áldást osztott. A szentmise „Credo” részénél a nagy közönség Isten-hitéről tett bizonyosságot, fennállva hangosan imádkozva a „Hiszekegy”-et. A hívek eddig alig látott nagy számban járultak a szent áldozáshoz.

Délután 4 órakor hódoló ünnepély volt a városi Caragiale színház nagytermében, a következő műsorral:

1. Händl: „A bűnbánó” Rinaldo operából. Énekelte a Mailáth liccum vegyeskara.
2. Sik S. „Hiszek” c. költeményét szavaiba meggyőző erővel Szász Sándor teológus.
3. Ünnepi beszédet mondott: dr. Bitay Árpád tudós professor.
4. „Uram hiszek” egyházi dalt énekelte az ifjúság zenekisérettel.

5. Jozsits J. „A föld” c. költeményét szavaltta hatásonan Lánckor Jolán leányklubi tag.

6. Az ifjúság nevében talpraesett hitvalló beszédet mondott Alfatter István VIII. o. Mailáth liccum tanuló.

7. Beethoven: „Isten dicsőségét” énekelte a teológusok énekkara, a Mailáth liccum zenekarának kíséretével.

8. Mécs L.: „Isten pápaszemével nézve” és Györi K.: „Békét” c. költeményeket szavaltta nagy hatással Strasser Ferenc legényegyleti dékán.

Befejezőképpen a pápai himnusz hangzott el zenekisérettel.

A hívek itt is zsufolásig töltöttek meg a nagy termet, tisztelettel üdvözlővén a köztük megjelent főpásztort.

Aiudi hitvalló napok

Február 28-a előtt P. Gábor Anasztáz, jeles ferences missziós atya tartott 3 napos misszió-újító husvéti gyónásra előkészítő lelkigyakorlatot. Külön a felnőttek, külön a tanuló ifjúság részére. Szombat éjjel szentségimádás volt. 1 óráig a nők, 1 órától reggel 6 óráig a férfiak, 6—9 óráig a különböző iskolák növendékei végeztek szentségimádást 6—10-es számú csoportokban. Azonban a beosztáson kívül is számosan keresték fel az éjszaka folyamán a szentségi Jézust. A gyónók nagyszáma mellett a missziós atya éjjel 2 órakor szabadult a gyóntató székéből. Vasárnap reggel 8 órakor volt a középiskolások és tanoncok közös szentáldozása. Utána a helyi misszió elnöksége rendezésében közös reggeli. 9 órakor az elemi iskolások, a fél 11 órai ünnepi misén, amelyet dr. Kászoni Alajos prelátus-kanonok, szeminárium rektor celebrált tényes segédlettel, az egyháztanács, az egyesületek tagjai és a hívek közös szentáldozása. Katolikusok csekély számát tekintve: tömeges szentáldozás volt mind a három mise előtt. Mise közben a dalárda énekelte, evangélium után P. Anasztáz az Oltárszentségről, mint a legfőbb örök forrásáról mondott lebilincselő beszédet.

Délután 5 órakor templomi ünnepély volt nagyszámú közönség jelenlétében a következő műsorral: 1. Bodnár-Resch: „A keresztján látnak” énekelte a Katolikus Dalárda. 2. „Hiszekegy”, előadta a Katolikus Szavalókórus. 3. Sik: „Hiszek”, szavaltta Czirner László teljes átérzéssel. 3. Dr. Tóth Tihamér: „Szeretem az Istent” — a szavalókórus előadásában. 4. Krúszelyi-Véress: „Fohász” — énekelte: Ménessy Miklós, Riszner Ödön művészi harmonium kíséretével.

5. P. Gábor Anasztáz az üdvözlések viharában jövedelmekedő egyházat mutatta be maggyőző beszédében, rebnyéit és kitértést öve a jelképekbe. „Gloria szálljon a mennybe fel”, a szólamu ének, énekelte a Katolikus Dalárda bővített férfi és női kara, a gimnáziumi ifjúság és elemi iskola. Az énekszámok és szavalókórus betanítása és szép sikerre vitele: Bak Károly kántor-tanító érdeme.

Huszár Jusztin plébános befejezőjében összefoglalta a lelkಿನapok szép eredményét, tavaszi magvetéshez hasonlítva azt. „Ne engedjük — ugymond — hogy a lelki közöny fagyja vagy a szenvedélyek heve megölje nemes elhatározásainkat”.

A pápai himnusz elénekzése után, a Misszió termében, közvetlen szavakkal bucsuztak el a hívek a jó missziós atyától.

Credo-napi ünnepségek Luduşon

Szombaton délután a hívek elvégezték szentgyónásukat.

Vasárnap délelőtt 10 órakor ünnepélyes szentmise volt, melyen zárt sorokban fölvonultak a közös szentáldozáshoz az összes egyesületek és a szomszédos falvak hívei. A szentmise után kezdetét vette a „Credo” ünnepély, melynek kimagasló pontja Mihály Lajos plébános lélekemelő ünnepi beszéde volt. Nagyban emelték az ünnepség fényét Fogolyan Baba, Csobot Jenő, Máté Jenő, Vitalis Piri, Scernik Anna, Kálemen Erzsé, Porkoláb Jenő, Allesz Toncsi és Szombat Margit tanítónő szavallatai. A dalárda és a szavalókórus is mesterien közreműködött a szép ünnepély sikeréért. A közönség a pápai himnusz elénekelve, hitében megerősödvén, harcra készen a bolsevizmus ellen tért haza az ünnepélyről.

Credo-napok Sít-Gheorghen

A Credo-napokat, melyet szentség kitételes litánia és szentbeszéd vezetett be. Ezután éjjel tartó szentségimádás volt, a hívek tömeges részvételével. 12 órakor közös imaóra után gyertyás körmenetet tartottak. Vasárnap a zardaiskolában a hitbuzgalmi egyesületek közreműködésével Credo-ünnepélyt rendeztek. Erdélyi Andras segédlelkész ünnepi beszédében a lelkek mélyéig ható szavakban sorakoztatta föl az egyházi üdvözítőket napjainkig, melyeknek dacára: a szikla szilárdan áll és Krisztus szavai szerint a pokol kapui nem vesznek erőt rajta. Azután énekek, szavallatok és felolvasás következett. A záró beszédben dr. Szalay Mátyás esperes-plébános megrendítő adatokat sorakoztatott fel a szabadkőművesek és a kommunisták istenellenes munkájáról. A pápai himnusz elénekzése után meghatottan vonult a közönség a templomba a befejező ájtatoságra.

Hitvalló ünnepségek Odorheiu

Saját tud. Háromnapos előkészület és benső elmélyedés után ünnepélyes keretek között tartották meg vasárnap Odorheiu a nyilvános hitvallás napját. Reggel 9 órakor a plébánia templomba közös szentáldozást végeztek a hívek. Az ünnepi szentmisén Szakács Antal finevelő intézeti régens mondott lélekbemarkoló szentbeszédet. 11 órakor a katolikus főgimnázium tornatermében az ifjúságnak volt a hitvallása, amelyen a szavallatok és énekszámok mellett Sándor Imre főesperes intézett buzdító szót az ifjúsághoz.

A délután 5 órai ünnepélyes litánia és engesztelő ájtatosság után tartották meg az egyházközség diszgyűlését a főgimnázium zsufolásig megtelt tornacsarnokában.

Az egyes jelentések és felszólalások között az elemi iskola növendékei és a legényegylet tagjai szerepeltek sikerült énekszámokkal és szavalókórusokkal. Az elemi iskolásokat Bonda Árpád kántor, a szavalókórust Szentmiklósi Ferenc tanár vezette. A diszgyűlést Sándor Imre plébánosnak öntudatra buzdító szavata és a Pápai Himnusz fejezte be.

„Napoleon mindössze jelentéktelen győzelmeket aratott...”

Párizsból jelentik: Guglielmo Ferrero, a Franciaországban élő világhírű történész, legújabb munkája, amely „Bonaparte Olaszországban” címmel hagyta el a sajtót, nagy feltűnést keltett s egyben felzúdulást idézett elő a francia történészek soraiban. Ferrero könyve új beállításban ismerteti Napoleont 1796—97-iki északolaszországi diadalmas hadjáratát s megnyirbálja a nagy hadvezér dicsőségét. Ferrero szembehelyezkedik az az eddigéle általánosan elfogadott fel fogással, amely szerint az északolaszországi hadjárat ragyogó sikerei s az azt követő békekötés eredményei Bonaparte katonai és politikai lángelméjének tudhatók be. Ferrero mindezek előtt kimutatja, hogy 1797-ben, amikor Ausztria fegyverszünetet kért, voltaképpen egyik fél sem volt győző vagy legyőzött. Bonaparte a valóságban csak néhány jelentéktelen győzelmet aratott, de a dicsőség ostromát sem őt magát illeti. A hadjárat egész tervét a legkisebb részletekig a párizsi direktorium dolgozta ki s Bonaparte mindenben szigorúan követte ezt a haditervet. Egyéni kezdeményezésről, a katonai lángelme megvillanásairól szó sem volt s az északolaszországi hadjárat igazi győztese Barras és társai voltak. A francia történészek „elképesztőnek” minősítik Ferrero állításait. Louis Madelin, az akadémia halhatatlanja, szeméremeti Ferreronak, hogy kellő felkészültség nélkül irta meg munkáját, nem hatolt be kellőképpen a korba s könyve egy nagy történész sajnos eltévelyedése.

A francia „szivarforradalom”

„Művészet és dohány” címsen érdekes kiállítás nyílik meg a francia fővárosban. A párizsi sajtó sokat cikkezik ezzel kapcsolatban a 150 év előtti Boulogne sur Mer-i szivarforradalomról, amelytől fogva a dohányzás Franciaországban elterjedt. Európa többi részén már régebben ismerték a szivart, de Franciaországban 1793 május 6-ig azt sem tudták meg, mi fán terem a különös füstölő szerszám. Ekkor történt, hogy a Boulogne sur Mer-i kikötőbe bejutott Delpierre francia kalóz bárkája s szakmányként egy nálnál háromszorosa nagyobb holland kereskedőhajót vonzott maga után. A holland hajón nagymennyiségű dohány és készszivar rakomány volt, amelyet a partra szállították s egy vámraktárban zártak el. A hajó fogoly legénysége lelkesen hódolt már a dohányzás szenvedélyének, mindegyik eldugott magának egy csomó szivart s a kikötő lakossága nagy megdöbbenéssel látta, hogy a holland matrózok füstölő, parázsló rudakkal szájukban sétálgatnak a fedélzeten. A matrózoktól szerzett szivarokból kóstolgatni kezdtek és a „méregrudak” hamarosan megjelentek a város polgárainak és polgárosszonyainak szájában is. A dohányzás órák alatt népszerűvé vált és Boulogne lakossága viharos tüntetés közben követelte a leraktározott szivarrakomány kiadását. Mikor pedig ez nem történt meg, sőt rendőrök állítottak a raktár őrzésére, kitört a forradalom. Éjszaka hatalmas tömeg ostromolta meg a boulognei „Dohány-Bastillet”. A szivarrakomány közprédává vált, a vámjegyzéket pedig a tengerbe vetették. Ettől kezdve a dohányzás szenvedélye rohamosan terjedt el Franciaországban. 1893 május 6-án nagy ünnepségeket rendeztek a szivarforradalom színhelyén a nagy esemény 100 éves évfordulója alkalmából.

Megyesi Schwartz Antal dr.

Az isteni kegyelem Anyja

„Elmétkedések Szűz Mária kegyelmi életéről.”

Ara 90 lei és portó

Kapható: könyvostályunknál

Vigasztal, felemel, erőt ad Krisztus véres, de diadalmas keresztjének tanítása. E tan szépségét, mélységét tárja elénk teljes kidolgozott elmélkedésekben

Csávossy Elemér S. J. :

Kereszt és feltámadás

című új műveben, mely lelkigyakorlatos munkájának III. köteté, de előző kötetektől (Órök igazságok I., Nagy király nyomdokain II.) függetlenül önálló egészet alkot.

Ara amatorkötésben 235 lei és portó

Kapható: könyvostályunknál.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétlapon: Egész évre 800, félévre 400
 negyedévre 210, egy hónapra 70 le.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekszámlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Platou Unirii 13.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.
 Csak a választevékeny magánlevelekre válaszolunk.

**HUSVÉT NAPJÁN „URBI ET ORBI“
 ALDÁST AD A PÁPA.** Rómából jelentik: *Vezető olasz lapok, mint a „Popolo d'Italia“ és a „Corriera della Sera“ a legnagyobb csodálkozás hangján írnak arról a rendkívüli ellenálló erőről, amelyet XI. Pius szervezete az utóbbi hónapok folyamán tanusított az öt kínzó betegséggel szemben. A pápa egészségi állapota annyira javult, hogy már hetek óta megkezdte a rendes kihallgatásokat és biztosan számíthat arra, hogy már a nagyhét szertartásain résztvehet. Annyi mindenestre bizonyos már, hogy húsvét vasárnapján a pápa megjelenik a Szent Péter bazilikában tartandó ünnepélyes misén, utána pedig a bazilika erkélyéről „Urbí et Orbí“, vagyis Rómára és az egész világra áldást oszt. Egyébként a húsvéti ünnepekre és azután a zárándokok tizezrei érkeznek Rómába, akiket a Szentatyja már rendszeres kihallgatáson fog fogadni.*

Fokozódik a magyarországi árvízveszedelem. Szolnokról jelentik: A napok óta tartó nagy esőzések következtében Szolnok külvarosaiban a felgyülemllett talajvíz 30 házat összefélesztéssel fenyeget. A tüzoltók két nap óta állandóan készültségben vannak és szakadatlanul szivattyúzzák a vizet a veszélyeztetett házakból. A hatóságok elrendelték a házak kiürítését. Az Ipoly áradása következtében Aszód, Balassagyarmat és Ipoly-Tarnóc között a forgalom szünetel.

CIUC MEGYÉBEN TELJES ERŐVEL INDULT MEG AZ OLVADÁS. Mercurea-Ciuc. Saját tud. *Egy-két nap óta Ciuc megyében teljes tavaszi időjárás van és erőteljesen megindult az olvadás, amely néhány helyen, különösen Alciuc vidékein áradás jellegű is öltötte. Ciucsángheorghe község utcáin méteres magasságban áll a víz és felő, hogy a szélszélyes Fis-ág patak nagy kárt tesz a lakosság ingó és ingatlan vagyonában. Az Olt és Mures eddig még magas vízállással, de kiöntés nélkül zúgatták az olvadó jégtöbléket.*

*** Plébániák, zárdák, kolostorok szíves figyelmébe!** Áldozási ostita 30 m/m. átmérőjű, garantáltan bízálisztból a leghigiénikusabb eljárás-al sütvé, előnyösen beszerezhető az „Amila“ ostitagyárnál Tg.-Muresen. Gazdaságos és olcsó! 10.000 darab utánvéttel 450 le. Kevesebb mennyiségnél a postaköltséget felszámítjuk. — Az ostitagyár-ról információ a tg.-muresi ferencrendi nővérektől szerezhető be.

Érdekes farkaskaland Ciceu ciuci község határában. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Száva Lukács toplica-ciuci földbirtokos nagybirtokos sűrű italrakománnyal utban volt Gheorgheni felé. Utját éjszaka is akarta folytatni, azonban olyan méretű havazás és szélvihar állott elő, hogy Ciceu községből könnytelen volt visszafordulni és a szomszédos, hét kilométerre lévő lakhelyére indulni. Amint a község határában lévő vashíd alatt áthalad fogatával, az egyik kanyarulatnál farkasok toppantak elébe. A lovak megijedtek és a megterhelt társzekeret befordították az árokba. A tekintélyes italkészlet üvegeinek ceorompolására, valamint Száva birtokos kiabálására a farkasok továbbálltak. A kár eléri a másfelezer leit.

Zürichi zárlat. Párizs 20.36 háromnegyed, London 21.41 háromnegyed, Newyork 438.12, Brüsszel 73.83, Milánó 23.07 fél, Amszterdam 239.90, Berlin 176.30, Bécs — schilling 79, Prága 19.29, Varsó 82.95, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Adomány. A Racosul de jos-i Jézus Szive templom céljaira kiadóhivatalunkhoz befizettek: Sürger János (Salard) 100 leit, B. G. (Oradea) 50 leit, F. G. (Oradea) 25 leit, Murgu Emilia (Rudaria) 30 leit. Az adományokat rendeltetési helyére juttatjuk.

EGYSÉGES KERESZTÉNY FRONT ELZÁSZBAN. Strassburgból jelentik: A Blum-kormány merész támadása az elzási iskolák ellen nemcsak katolikus, hanem protestáns részről is a leghevesebb ellentállásra talált. A „közös keresztény érdekek megóvására alakult bizottságok“ strassburgi, colmari és mühlhauseni értekezletein, amelyeket a napokban tartottak, kimondták, hogy *iskoláik védelmében szétválaszthatatlanul egységes frontot alkotnak, minden erejükből és bárhonnán jövő támadással szemben megvédik keresztény tradícióikat s azokhoz, valamint törvénybiztosította jogaikhoz utolsó csepp vérükig ragaszkodni fognak. Az egységes állásfoglalás a Blum-kormányt még nehezebb helyzetbe hozta.*

Agyonsújtotta a villanyáram. Diciosánmartin. Saját tud. A szomszédos Proste-Mica községben halálos szerencsétlenség történt. Brati Ioan gazdálkodó szolgáját, Schobel Jánost leküldte borthuzni a pincébe. A 21 éves legény eddig meg nem állapított körülmények között hozzáért a pincében levő villanyvezetékhez és az erős áram egy pillanat alatt agyonsújtotta. A csendőrség megindította a nyomozást.

KÉRELEM. Racosul de jos-i Jézus Szive temploma befejezése érdekében fordulunk ismételten a jó lelkekhez, hogy legyenek segítségünkre szerény adományaikkal. Ha Istennek adunk, önmagunknak adunk! Az Ur Isten fizesse meg kegyes adományait. Szíves adományokat a Rupea lelkesi hivatalhoz kérem. Plébániahivatal.

Temetések Oradeán. Özv. Buda Mártonné meghalt 72 éves korában. Temetése március hó 4-én délután 3 és fél órakor volt a Steinberger-féle kápolnából a Rulikovezky-temetőbe. (Caritas)

Bondor Mihály PTT. főnök fia Barnabás, 21 éves korában meghalt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Cazarmeiu-utca 6. számú háztól. (Erdélyi „Concordia“.)

A DUCE SZENT PÉTER SIRJÁNÁL. Vatikánvárosból jelentik: *Mussolini nagyobb fia, Vittorio ifjú feleségével most érkezett az örök városba. Első útjuk a Szent Péter bazilikába, Szent Péter sírjához vezetett, ahova őket a Duce vezette el. Apa, fiú és meny percekig imádkoztak az apostolfejedelm sírjánál.*

Felmentések a tiltott adománygyűjtés vádjá alól. Deva. Saját tud. Az orástie rendőrség még 1935 decemberében elkobzott Fehér Zoltán és Boór Árpád kereskedőktől két orástie árvaházi perselyt és tiltott adománygyűjtés miatt eljárást indított nemcsak a két kereskedő, hanem Orbán Lajos árvaházi igazgató és Szabó Zoltán orástie lelkész ellen is. Az orástie járásbíró elsőfokon bebonyosítottak találta a vádat és a vádlottakat egyenként 100—100 lei pénzbüntetésre ítélte. Fellebbezés folytán szerdán tárgyalta a devai törvényszék az ügyet és a vádlottakat bűncselekmény hiányában felmentette.

KIPRÓBÁLTÁK EGY HALÁLRAITÉLTEN A HAZUGSÁGJELZŐ KÉSZÜLÉKET. Newyorkból jelentik: *Szerdára virradó éjszaka a newyorki rendőrség Joe Rapaport halálraítélt gyilkoson kipróbálta a hazugságjelző készüléket, mely egyes élettani jelenségek feljegyzésével kimutatja, hogy az egyén igazat mond-e vagy sem. Rapaport barátja meggyilkolása miatt ítélték halálra, bár mindvégig tagadott. 20 kérdést intéztek a gyilkoshoz. Az apróbb és inkább formai jellegű kérdésekre adott válaszokat a mérőkészülék igazaknak jelezte, míg a gyilkosság körülményeire vonatkozó keresztkérdéseknél erős kilengéseket mutatott, ami azt jelenti, hogy az illető az egyenes válaszadás helyett hazugságokon töri a fejét. A rendőrtisztviselők és a szakértők a kísérlet után arra a meggyőződésre jutottak, hogy Rapaport valóban bűnös és nem ártatlanul ítélték halálra. Félórával később villamosszékekben is végezték.*

Kivizsgálják a pécsvidéki bányászstrájk halálosvégű összeütközésének hátterét

Tovább folyik a bányászok munkábaállása

Pécsről jelentik: A pécsvidéki bányatelepeken vizsgálat indult a vasasi bányász-strájk és a mecsekszabolcsi halálosvégű összeütközés hátterének megállapítása ügyében. Hrabéczy ügyész szerdán kiszállt Vasason, hogy megállapítsa, kik szervezték meg a földalatti strájkot s kik voltak azok, akik erőszakkal megakadályozták tartsaikat a feljövételben. Ezek ellen személyi szabadság elleni erőszak címén indul meg az eljárás. Mecsekszabolcon azt igyekeznek megállapítani, hogy kik tanusítottak ellenszegülést a csendőrékkel szemben és kik voltak azok, akik a csendőröket megakadályozták kötelességük teljesítésében.

A bányászok munkabaszállása tovább fokozódik.

Szerdán délután 4 órakor Meszes-telepen egy 70 fnyi asszonyokból és férfiakból álló csoportból mintegy 30-an kiváltak és a Mecsekszabolcsról munkából hazafelé igyekvő 8 bányászt körülfogták és szidalmazták. Már majdnem tettségességre került sor, amikor megjelent a helyszíne a pécsi rendőrség egyik járőre és szétoszlatta a tüntetőket.

DARÁNYI MAGYARORSZÁGI MINISZTER-ELNÖK VÁLASZOLT A SZTRAJK ÜGYEBEN ELHANGZOTT INTERPELLÁCIÓKRA.

Budapestről jelentik: Darányi Kálmán miniszterelnök a pécsvidéki bányász-strájk és az azzal kapcsolatos események ügyében elhangzott interpellációkra válaszolva többek között a következőket mondta:

— A felvevő piacok nagyrészen elvesztése és egyéb körülmények miatt a pécsvidéki bányák nehéz helyzetbe jutottak. Ezek a bányák egyébként is a legkedvezőtlenebb termelési és értékesítési helyzetben vannak. Technikai szempontból is és munkaslétszám tekintetében is túlméretezettek. A munkabérek nem érik el ugyan a legmagasabb bányakeresetet, de az országos ipari keresetek fölött vannak. A strájjal megszűnése után, az ipartügyi miniszterrel folytatott közvetítő tárgyalások eredményeként a bányagazgatóság megszüntette a 8 százalékos

létszámcsökkentést, kérte azonban a miniszterelnök, hogy a munkás-létszámot most már összehangra hozhassa a munkások tényleges foglalkoztatottságával. Ez ellen a szociáldemokrata párt sem tiltakozott, de azt követelte, hogy az elbocsátottak között ne legyenek a párt bizalmi emberei és vezetői. Ez a követelés a párt részéről már hatalmi kérdés volt. A bányagazgató arra az álláspontra helyezkedett, hogy ebbe beleszólása a pártnak nem lehet. Ez természetes is, mert egyetlen politikai párt sem szabhatja meg, hogy egy vállalat, ha már elbocsátásra kerül sor, kiket bocsásson el. En arra kértem a vállalatot, hogy elsősorban a szociális szempontokat tartsa szem előtt és az elbocsátás ne váljék bosszuhadjárrá. A kormány mindkét fél oldalán áll és amikor a kormány szükségesnek látja, beavatkozik, mint azt több ízben tette. Ami az árszabályozást illeti, a bányát az állam nem veheti meg, hanem az árszabályozásra más eszközök állnak rendelkezésére.

A miniszterelnök válaszát a Ház és az interpellálók egyrésze tudomásul vette.

Blaskó Mária:

Mária és Márta

Bibliai regény serdülő leányoknak.

Ez a könyv Támár személyében minden kor minden leányát szeretné elvezetni Mártia és Márta nyomdokain a megnyugvás és boldogság felé. Életut lehet sokféle, de vezérelv csak egy, amely minden életutára ráveti fényét. Erre a fényre szeretné ráirányítani leányainak lelki szeméit e könyv története.

Ára 60 leit és portó.

Kapható: könyvosztályunknál.

Fogyókúra

Kissingen tablettákkal

felelmenyhatatlan hatása és csakis türelmet és kitartást igényel. Sem drasztikus diéta — sem fizikai megerőltetés.

Bárki karcsu, alakot szerezhet, ha rendszeresen 2-3 hónapon keresztül Kissingen tablettákkal folytat kurát, amely az elhízás legbizonyosabb és legártatlanabb ellenszere.

A Kissingen fogyótabletták, amelyek a kissingeni természetes sóból és egyéb ártalmatlan anyagokból készülnek, a legajánlatosabbak az ésszerű és hatásos fogyást, amely annyira káros a szervezetre, hanem a hájat fokozatosan, észrevétlenül távolítják el.

Kövessen pontosan a használati utasítást.

Soványító
tabletták

BOXBERGER KISSINGEN

BEKULDOTT HIREK

Szabad-lyceumi előadás-sorozat rendez az atudi Római katolikus Női Misszió-szervezet dr Müller Jenőné elnököt vezetésével, amelyre elkezdte a következő jeles előadásokat megnyerni: Március 9. Rasse Károly ny. főgimnáziumi tanár: „Bersenyi emlékezete”. Március 16. Dr Tavaszy Sándor református püspökhelyettes: „Az igazi műveltségre való önévelés”. Március 30. Dr Gyárfás Elemér szenátor: „Falu és város — család és család.”

AZ ORADEA-OLOSIGHI (SZENTLÉLEK) PLÉBÁNIA HIVEIT szeretettel értesítjük, hogy a keresztúti képek megérkeztek és megadásuk f. hó 5-én, pénteken délután fél 6 órakor történik, — ugyanakkor tartjuk az első keresztúti ájtatosságot.

Katolikus Nőtestvéreinket szeretettel értesítjük, hogy a lelkipapot március hónapban kivételesen, nem a hó harmadik csütörtökjén, hanem március 9-én, kedden tartják meg a Szociális Testvérek Otthonában (Oradea, Str. Crisan 2.) Egyéb feltételek a régiéknél maradnak, egyébként olvashatóak a templomi hirdető táblákon. Nagy öröm tölt el bennünket, hogy testvéreink lelkét mennyire megkapta a lelkipap gondolata és hogy milyen szép számban vettek azon részt. Hisszük, hogy senki nem sajnálja, senki meg nem bánta, hogy eljött. Buzdítsunk tehát másokat is a részvételre. Isten kegyelmét magában övja, másokban győzelemre segíti, aki ez irányban dolgozik. Szociális Testvérek Társulata, Oradea.

Minden előkészület megtörtént az oradeai Református Kőr 30 éves jubileumi estjére, amely március 6-án, szombaton este lesz. A Református Kulturpalota gyönyörű díszterme újból megnyílik a közönség előtt s ott városunk egész társadalma találkozhat egymással, a szépműveltség Református Kőr harmincesztendősi jubileuma alkalmából. Az est ünnepi részét a gondosan összeállított műsor adja, amely után kitűnő zene mellett fog a közönség a hajnali órákig együtt maradni. Jegyek elővételben is kaphatók Karalyos S. üzletében Str. Avram Jancu No. 8. és a Kőr helyiségében, Str. Aurel Lazar No. 14.

Kávéházakban, vendéglőkben kéte mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at

Borzalmas családi dráma egy lengyel faluban. Varsóból jelentik: Truskolasy falu vidékén borzalmas családi dráma játszódott le. Egy Parkitny nevű gazdán örület tört ki, fejszét ragadott és megölte feleségét, valamint három gyermekét, majd öngyilkosságot próbált elkövetni. Ebben azonban már megakadályozták.

Elveszett a korona — otthon marad a trózsónök. Londonból jelentik: Sir Ofori Atta, egy aranypartvidéki bennszülött törzs főnöke Londonba akart utazni, hogy népét VI. György koronázásán képviselje, de az utikészítések során kiderült, hogy ellopták a főnök legszebb koronáját, melyet 25.000 lei értékben vett és melyet 1928-ban a Buckingham-palotában viselt, midőn V. György lovagá utította. A nyomozás megállapította, hogy a lopást a törzsfő két fia követte el, kiket a szigorú apa bíróság elé állított. Öt évi börtönrre ítélték őket. A korona nem került meg, noha a bennszülött rendőrség letartóztatott két szíriai kalimárt, kik a fejedelmi ékszer állítólag a magukról megfélekedeztek fiuk számára értékesítették. A törzsfő az eset hatása alatt lemondott tervezett angol utazásáról.

*** Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségeknek,** a tápcsatorna tartalmát reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz csakhamar felhigítja és levezeti s az emésztőszervek további működését hathatósan előmozdítja. Az orvosok ajánlják.

HAZASODIK A NÉPSZERŰ FILM-AMOROZÓ. Berlinből jelentik: Willy Fritsch, a legnépszerűbb német filmamorozó házassodik. Menyasszonya Dinah Grace, híres táncművész, egy magasrangu német katonatiszt leánya. A házasságkötést a berlini anyakönyvi hivatal már kihirdette.

Öngyilkosságot követett el egy tizennyolc éves fiatalember. Oradea. Saját tud. Dr Lövy Márton ügyvéd 18 éves fia, Lövy Pál szerdán délután öngyilkossági szándékából szobájának ablakkilincsére felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, halott volt. A szerencsétlen fiatalember meggondolatlan tettének oka ismeretlen.

Hét év költségvetésében 16 millió lei károsodás érte Bihar megyét

Az 1937-38 évi költségvetés több mint 16 millióval kevesebb a tavalyinál. — Dr Chirila Augustin alispán ismertette a megye pénzügyi helyzetét

Oradea. Saját tud. Bihar megye 1936-37-es költségvetési tervezete elkészült és dr Băncila P. Joan megyefőnök a főszámvevő kíséretében hétfőn viszi fel Bucureştibe jóváhagyás végett. A költségvetésben előirányzott összeg 33 millió 779 ezer 862 lei, tehát több mint 16 millióval kevesebb a tavalyinál.

Csütörtök délelőtt felkerestük Chirila Augustin alispánt, aki a legnagyobb készséggel állt rendelkezésünkre és részletesen ismertette azokat az okokat, amelyek a vármegyét a csökkentett költségvetési tervezet készítésére kényszerítették.

— A leromlott gazdasági helyzet folytán — kezdte Chirila — az előbbi években a költségvetési tervezetek, annak ellenére, hogy, állandóan, évenként redukálták, nem elégtettek ki az igényeket. Az állam nem fizetett, az állami bonok nem névértékben, hanem az árfolyam értékében tudtuk értékesíteni és a cota aditiononál is károsodott a megye. Ha így folytatjuk tovább, akkor nem tudunk kötelezettségeinknek eleget tenni. Arra kellett tehát törekedni, hogy a legnagyobb áldozatok árán is pontos és reális költségvetés állítsunk fel.

— A mai helyzet teljes megvilágítása végett azonban legegyszerűbb, ha végigpillantunk az utóbbi hét év költségvetésén és a megyét ért károsodások kimutatásának hooszú listáján.

— A megyék és a városok, mint ismeretes, az állami költségvetésből megállapított összegeket kapnak a belügy-, illetve a pénzügyminisztériumtól.

— 1930-ban nem kapott meg a megye a kórházak ellátására előirányzott 5 millióból 351.300 leit.

— 1931-ben a belügyminisztériumból járó 5 millió 900 ezer leiből csak 2 millió 950 ezer leit utaltak ki, a fennmaradó összeget bonokban kapták meg. A közegészségügyi minisztériumból a kórház ellátásra szükséges 3 millió 750 ezer leiből 1.601.601 leit kapott meg, tehát ebben az évben a vármegyét 2.148.439 lei károsodás érte.

— 1932-33-ban a belügyminisztériumtól 4.214.200 leit kellett volna kapni. Ennek ellenére a községi alappól 1.123.788 leit folyósítottak, a CAPS utján 1.137.620 lei értékben fát utaltak ki, a fennmaradó 1.952.790 leit pedig bonban utalták ki, amelyért a megye 488.198 leit kapott. Tehát a megyét 1.461.594 lei károsodás érte. Ugyancsak ebben a költségvetési évben a közegészségügyi alappól 4.687.500 lei volt ecedékes, de csak 575 ezer leit utaltak ki, tehát a megye itt is 4.112.500 lei kárt szenvedett.

— 1933-34-ban a belügyminisztérium 3.233.135 leit állított be a költségvetésbe Bihar megye részére, de csak 203.315 leit utaltak ki, a közegészségügyi alappban megállapított 600 ezer leiből pedig egy leit sem kaptunk meg.

— 1934-35-ben valamit javult a helyzet. A községi alappól járó 2 millió 190 ezer leiből 1 millió 455 ezer leit pénzben, a többi fában kaptunk meg. A közegészségügyi alap 600 ezer leiből 240 ezer leit utaltak ki, tehát a megyét csak 360 ezer lei károsodás érte. Ebben az évben rendelte

el a minisztérium, hogy a „cota aditionale” pótló (leték) hátralékokat közmunkával törleszthetik le az állam és községek javára. Ebből a megyének 2.389.024 lei kára volt. Ugyancsak elrendelték, hogy a hátralékokat bonokkal lehet fizetni. Ebből 1.948.919 lei kár hárult a megyére.

— Ugyanez a helyzet az 1936-37-es év folyamán, amikor a bonok értékesítéséből 999.711 leles károsodás mutatkozik.

— Ezekben a tételeken kívül 1931-ben Teodorescu pénzügyigazgatósági főnök 2.891.335 leit más célokra fizetett ki a vármegye pénzből. Ebből később egymilliót készpénzben megkaptunk, a fennmaradó összeget pedig bonokban fizették ki, amit 489.769 lei értékben tudtunk értékesíteni. A kár: 1.401.666 lei.

— Az ismertett költségvetési években a megyét összesen 15 millió 979 ezer 488 lei károsodás érte a költségvetés elmaradása miatt. A kisebb jövedelem folytán előirányzott és minálunk a bevétel rovatban szereplő tételek kézhöz nem kapása magyarázza meg az idei költségvetés tervezet tekintélyes mérvű leszállítását. A kisebb jövedelem folytán nem tud beruházásokra és a megyei szolgáltatásokra költeni.

— A költségvetést nagy nehézségekkel tudták eddig is egysúlyba tartani. Lássuk csak az utóbbi nyolc év kimutatását:

1929:	42.847.060 lei.
1930:	62.651.072 lei.
1931:	67.624.467 lei.
1932-33 (ötnegyéves költségvetés):	74 millió 261.586 lei.
1933-34:	53.135.021 lei.
1934-35:	47.578.429 lei.
1935-36:	46.611.372 lei.
1936-37:	50.038.505 lei.
1937-38:	33.779.862 lei.

Az 1937-38-as költségvetés tehát 16 millió 258 ezer leivel kevesebb a tavalyinál.

— A megye jelenlegi pénzügyi helyzetére nézve a következőket mondhatom — folytatja nyilatkozatát dr Chirila Augustin alispán — a megyének volt egy 18 millió adóssága. Ez az adósságot a trianoni békeszerződés folyóan kettőszorozta Bihar megyének meg kellett osztania a magyarországi Bihar megyével. Mivel a vármegye nagyobb vagyona román területen maradt, kárpótolni kellett a magyar vármegyét. Vezont ugyanez a helyzet állt elő Salonta városával, amelyről elcsatolták az orosi pusztát, amelyért Salontának járt volna kárpótlás. Köösönös meg egyezés folytán a megye Román ihoz esatolt része nem a magyar Bihar-nak, hanem Salontának fizetett kárpótlást. Ebből az adósságból 15 milliót már kifizettünk, tehát csak egy hárommillió adósság áll fenn.

— A fentiekből kitűnik, fejezte be nyilatkozatát Chirila Augustin alispán, hogy a megye kényserhelyzetben volt, amikor redukálta a költségvetését és az a szándék vezette, hogy az eddig vállalt kötelezettségeinek eleget tudjon tenni.

Hogyan lett egy cári hajó az óceán kalandorává?

Sangháj, március hó. Néhány nappal ezelőtt különös külsejű gőzös futott be az itteni kikötőbe. A hajó az angol-görög hajóstársaság jelzését viselte. Mindenki csodálkozott rajta, mert sem a hajót nem látták még eddig egyszer sem a sanghaji kikötőben, sem pedig a hajóstársaságról nem hallott ezen a vidéken senki sem. „Ullesmerre”: ez volt a hajó neve. A rejtélyes gőzös azonnal dokkba ment. Átépítés előtt állott.

A különös hajó, amely mint valami notórius gonosztevő, több nevet viselt már, 1914-ben készült el egy angol hajógyárban, West-Harthepoolban. A hajót az orosz önkéntes flotta, illetve a cári Oroszország állami kereskedelmi tengerészeti állományába sorozták. Amikor vízrebocsátották, az orosz konzul *Druba* névre keresztelte el. 1914 júliusában a Fekete-tengeren végzett próbatúrákat a hajó és röviddel a háború kitörése után befutott az odesszai kikötőbe. Első útja alkalmával lépett be Törökország a hadviselő felek közé és ekkor a *Druba* Mariapol kikötőjébe futott be, ott időzött tétlenül egész a világháború végéig.

Fekete fuvarokat bonyolít le a hajó. Amikor Oroszországban kitört a bolsevista forradalom, a hajó kapitánya meglepett a kikötőből, nehogy a vörösök elkomunizálják a hajót. Pár évig saját szakállára fuvarozott a hajó különböző árukat, amivel igen szépen keresett a személyzet és noha nem volt a hajónak semmiféle nemzetisége, a hajósok kitűnően éltek és a *Druba* számos éven keresztül cári lobogó alatt szelte a tengereket. Ezeket az illegitim utakon persze különböző kellemetlenségei akadtak.

A brindisi-i eset. 1920-ban Brindisi kikötőjében lefoglalták a *Drubát* az olasz szakszervezetek vezetői, akik a kapitányt és a legénységet egyszerűen elakarták távolítani a hajóról. Ekkor még nem voltak a fasiszták uralmon Olaszországban és a kommunistáknak igen nagy szavuk volt. Az olasz szakszervezetek vezetői táviratot kaplak Moszkvából, hogy szolgáltatassák ki a gőzöst a szovjethatóságoknak és az olasz rendőrség nem tudta ezt az erőszakos tettet megakadályozni. A gőzös kapitánya megszökött, a legénységet azonban elfogták.

A hajó új legénysége épp azon fáradozott,

hogyan visszavezeesse a hajót Odesszába, de az újonc hajósok nem sokat értettek a tengerészethez és egyetlen cselekményük sikerült csupán: átírták a hajó nevét *Banjo Rossora*.

A hajóskapitány azonban ügyesebb volt, mint a vörösök. Közben eladta a hajót egy angol hajóstársaságnak. Erre a brindisi angol konzul azonnal megette a lépéseket a helyi hatóságoknál. Amikor a rendőrség tétlen maradt, egy szép napon hirtelen angol torpedóromboló jelent meg a *Banjo Rosso* mellett. A szakszervezeti vezetők erre elmenekültek és a kapitány visszatért a hajóra. Az angolok kiszabadították a régi legénységet is és a hajó nemsokára kifutott a nyílt tengerre. Ekkor már Malta volt a hajó neve.

Maltából *Kodros*, *Kodrosból* *Ullesmere*. Az új angol tulajdonosnak azonban nem

nagyon tetszett a vaktában vásárolt hajó és eladta egy görögnek, aki *Kodros* névre keresztelte el. A szovjethatóságok az összes országokban tiltakoztak ez ellen és kijelentették, azonnal lefoglalják a hajót, ha az valamelyik orosz kikötőben mutatkoznék.

Az új görög tulajdonos vigyázott is erre és éppen ezért a *Kodros* a Vörös-tengeren teljesített szolgálatot. Amikor lecsillapodtak a kedélyek, a hajó az angol-görög hajóstársaság tulajdonába ment át és ezúttal kapta meg az *Ullesmere* nevet. A hajó szép pénzt keresett a hajóstársaságnak. Közben meghalt a kapitány és a hajó egykori legénysége is szétszóródott.

Kalózdülő lesz belőle.

A kiangnani dokkban most kalózdülő hajóvá építik át az *Ullesmere*t. Motorosnak anyahajó lesz belőle. Tizenkét gyorsjáratú motorosnakot visz magával, amelyek gépfegyverrel vannak felszerelve és gyorsan vízrebocsátathatók, ha gyanús dzsunka mutatkozik a látványon. Két ágyút is építenek az *Ullesmere*be. Most majd csengő kínai nevet fog kapni, mert a hajót a kínai vámhatóság vásárolta meg 14.000 fontért és úgy látszik, hogy az átépített hajó még sok kalandon megy majd keresztül, míg végre ócskavas lesz belőle.

Magyar gyarmatos család viszonzatlanságai Abessziniában

Az olasz lapok fantasztikus történetet beszélnek el *Halusa* Bertalan magyar telepes borzalmas abesszini kalandjairól. „Szidamó földjén az olasz hódítás előtt”, — mondja a *Corriere della Sera* főcíme. — „Egy magyar gyarmatos család odesszaija” szól az alcím. *Halusa* Bertalan már évek óta családostól lent él Szidamó abesszini tartományban, *Père Ambroise* és *Frère Paul* kisdied francia misziójának oltalma alatt. A magyar gyarmatosnak négy tukulja (sátra) volt, dohányt, kávé, kukoricát termelt s abesszini szolgálival egészen a háború kitöréséig békésen éldögélt. Ekkor azonban Szidamóban is felfordult a közbiztonság, pedig az olasz csapatok még több mint 200 mérföldnyire, Negellinél voltak. Ezen a vidéken *Ras Desta* volt az úr és minél jobban közeledtek az olaszok, annál pokolibb lett uralma alatt a fehér emberek élete. Mikor azután a *Geleso* és *Graziani* erőteljes előnyomulásba kezdtek, a gyújtogatások és mészárlások mellett megkezdődött a fehérembervadászat. *Halusa* Bertalan európai szomszédai egy-

másután estek áldozatul. *Adelberg* atyát, a kanadai misszionáriust egy reggel halva találták sátrában, a norvég vörös kereszt utolsó orvosát pedig *Ras Desta* ama harcosai koncolták fel, akiket védőkisérletül adott melléje a törzsfő. *Adelberg* atyát két újabb misszionárius követte a halálba, megölték egy *Serkis* nevű örményt és egy *Jussuf-ben Aref* nevű arabot is, csak azért, mert jó barátságban élt az európaiakkal. Mikor a *Geleso*-hadosztály benyomult az adicesói völgybe, *Ras Desta* bosszúhól szabadon engedte az Irgalom-börtön 51 fekete banditáját, s a fehér gyarmatosok telepein ezek büntetés nélkül öltek, raboltak és gyújtogattak. Halusák belátták, hogy menekülniük kell.

A nagybeteg *Père Ambroise* nem indulhatott utnak, így hát hűséges bennszülött szolgálival elbarrikádozta magát sátrában. A sátrak éjjel sorra kigyulladtak. *Halusa* Bertalan remülten vonszolta ki nyolcadik hónapja állapotos feleségét, *Ribényi* Erzsébetet a legidősebb hűséges feketeszolga, *Imtu Voldemikael* vitte karján *Halusáék* kéteves kislányát, *Evát*. Így vágtak neki a borzalmas negyven mérföldes utnak az Abesszin-fensíkon. Esőben, fagyban, irdatlan erdősekben bolyongtak, melyeknek minden zugában prédaéhes abesszin bandák rejtőztek. Már eleségük sem volt, mikor egy abesszin falu szomszédságába értek, ahol egy *Ilyés Sándor* nevű magyar ember élt, aki fekete nőt vett feleségül és szinte már maga is abesszinnek számított. *Halusa* belopakodott hozzá, hogy eleséget kérjen, de *Ilyés* megkérte, hogy minél hamarabb tűnjék el, hogy őt is gyanuba ne keverje. Tovább bujdosnak az erdőben, ahol abesszin katonák táboroztak. Végül is egy elhagyott abesszin sátorra bukkantak, de alig gyújtottak tüzet, hogy megmelegedjenek, amikor egy hatalmas hárommotoros olasz hadirepülőgép bombáznai kezdte az abesszin katonaságot rejtő erdőt. A bombák miatt innen is menekülniük kellett. Már alig vonszolták magukat az éhségtől, amikor szinte csodaképpen az uton egy teli tejskannát találtak. Még aznap találkoztak egy abesszin törzsszel, amely aznap temette el a főnökét. Az új főnök *Dire Kéjje* olaszpárti volt s elvezette őket az olaszokhoz. Végső erejüket összeszedve vonszolták magukat az első olasz bennszülött Dubat-csapat hadnagya elé, aki előtt *Halusa* Bertalan és családja ajultan rogyott össze. A magyar gyarmatos később békésen cigarettázva beszélte el odesszaiját Uondoban a *Corriere della Sera* tudósítójának és megvallotta, hogy a borzalmas napok óta harminc évvel lett öregebb.

A kiadéshivatal üzenetei

Mátyás István Cozmeni, Gál Alexandru Sincu-Veche. A küldött összeggel előfizetésük 1937 év december 31-ig nyert kiegyenlítés.

A Magyar Lapok 5-ik nagy társasutazása Olaszországba

Indulás április 27-én, visszaérkezés május 5-én.

Velence 1-nap, Firenze 1-nap, Róma 3-nap.

Elszálásolás elsőrendű szállodákban és penziókban

Részvételi díj 5200 Lei

Ezen összegben bentfoglaltatik:

1. A teljes vasúti jegy, külön kocsikban, gyorsvonaton.
 2. Az összes vízumdíjak.
 3. Teljes ellátás (étkezés) és elsőrendű elszálásolás Velencében, Firenzében és Rómában.
 4. Budapesti menet vacsora.
 5. Csomagok őrzése a velencei és firenzei állomáson, ki és bevitele Rómában.
 6. Szakszerű vezetés.
- Rómából külön kirándulás Nápolyba. Ennek többletköltség 1100 Leu. A másodosztályon utazók 1650 Leu-val fizetnek többet. Jelentkezési határidő április 10. A részvételi díj 1/3 része, 1700 Leu, jelentkezéskor fizetendő, a többi összeg legkésőbb április 15-ig. A felelhetetlenek ígérkező utazás román hűsvét időszakában lesz, tehát mindenki könnyen kiszakíthatja magát rendes munkájából.

KÖZGAZDASÁG

A kereskedelmi és iparügyi minisztérium újabb rendelettel védi a belföldi kereskedők, iparosok és vállalkozók érdekeit a külföldiekkel szemben

Legfelsőbb intézkedéssel akarják megszüntetni a külföldiek versenyét

A legfelsőbb gazdasági fórumok az utóbbi másfél év óta minden lehető elkövetnek, hogy a belföldi vállalatokat, kereskedőket és iparosokat és általában a cégeket megóvják a külföldiek káros versenyétől. Ebbe az akcióba illeszkedik bele dr. Pop Valér kereskedelmi és iparügyi miniszternek az a legújabb körrendelete, amelyet az összes Kereskedelmi és Ipar-kamarákhoz intézett.

A miniszter a hozzáérkezett jelentésekből konstata, hogy a legutóbbi években történt fizetésképtelenségeknek egyik oka az, hogy igen sokan megfelelő tőke nélkül önállósították magukat, holott — utólagos megállapítás szerint — a legtöbb szakmában már addig is túlszufsultság volt. A háború utáni kereskedelmi és iparvállalatok és általában az üzleti cégalapítók között nagy számban voltak külföldiek, akik rövid ideig tartó működés után insolvenskékké váltak és óriási károkat okoztak a nekik hitelezőnek.

A fent vázolt áldatlan helyzet megszüntetése érdekében határozta el a kereskedelmi és iparügyi miniszter, hogy megakadályozza a külföldi vállalkozók és kereskedők itteni letelepülését, azonban ez a rendelkezés a belföldi cégekre nem vonatkozik. A most kibocsátott miniszteri rendelet alapján a Kamarák ezután csak a legritkább esetben fognak kedvező véleményt adni a külföldiek önállósítási kérvényeire. Ez csak akkor várható, ha abszolút nélkülözhetetlen termékeket előállító vállalat akarja működését megkezdeni. Az illetékes érdekképviselői hivatal véleménye szerint a minisztérium rendelete feltétlenül alkalmas arra, hogy a belföldi iparosokat és kereskedőket megvédje a külföldiek túlzott és gyakran káros versenyétől. Végül közöljük, hogy a rendelet szerint azokra a külföldiekre, akiknek úgynevezett „Nansen-útlevelük“ van, nem vonatkoznak a tiltó intézkedések.

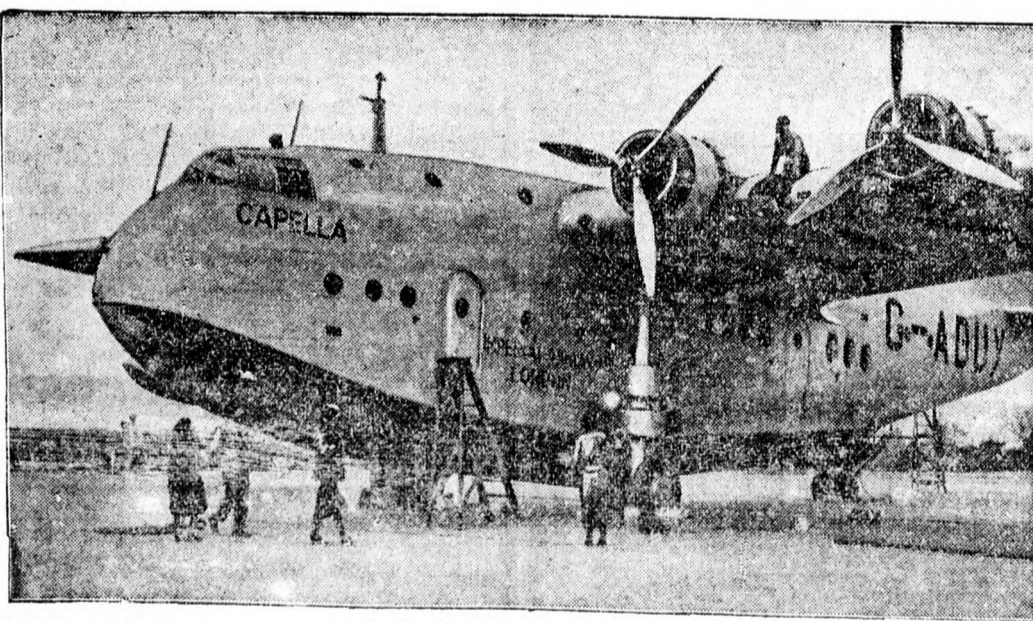
Európában emelkedett a búza vetésterülete. A római nemzetközi mezőgazdasági intézet most teszi közzé első jelentését a búzával bevetett területek nagyságáról. Nem minden európai országból érkeztek be még a pontos adatok, de az eddigi jelentésekből meg lehet állapítani, hogy a búzával bevetett terület nagyobb, mint az előző évben és eléri vagy talán felül is mulja az 1935-ös rekordot. Az európai országok közül csupán Csehszlovákiából és Lengyelországból jelentettek kisebb vetésterületet. A magyar adatokat a jelentés még nem közli. Amennyire eddig ismeretes, a kedvezőtlen őszi időjárás miatt nálunk mintegy 15 százalékkal kisebb területet vetettek be őszen, mint az előző évben, de ha a tavaszi időjárás kedvező lesz, akkor valószínűleg sikerülni fog a hiányt pótolni.

Külföldi valuták árfolyama a bucaresti magánforgalomban: Francia frank 8,55—8,65 lei, svájci frank 42—42,50, dollár 180—182, angol font 915—925, török font 115—120 lei, olasz líra 8,90—9, belgas 30—32, német márka 39—40, csehszlovákia 5,80—5,90, pengő 34—35, schilling 34—35, holland orint 100—150, zloty 32—33, dinár 3,50—3,70, drachma 1,60—1,70, leva 1,70—1,80, Napoleon-arany 1165—1175, aranyfont 1455—1465 lei.

Muskátliszaporítás. A kiültetett anyanövényekről szép, 4—5 levéllel bíró dugványokat vágunk és ezeket vagy szaporító ládába, vagy kis dugványcserepekbe ültetjük. A dugványokról a virágokat, illetőleg a bimbókat le kell törni. A beültetett növénykéket fagyok beállításig szabadban, félmérnyekos helyen tartjuk és mérsékelten öntözzük. A muskátlinak szaporítása ivaros uton is lehetséges vagyis magvetés útján, ennek azonban csakis új fajták előállításánál van jelentősége, gyakorlatilag inkább bevált módszer az ivartalan szaporítás úgy, ahogyan azt a dugványozás leírásánál ismertettük.

Folyóirat-szemle

A székelyföldi erdőtalajok nagy értékére hívja fel a figyelmet a „Székelység“ most megjelent új száma. Boross Elek cselekvést hirdető verse, dr. I. Dienes Ödönről szóló kegyeletes megemlékezés, rengeteg sok ismertető adat s jóízű góbiáságok érzészik ki a gazdag tartalmat. Szerkesztősége Odorhei. Egy évre 100 lei (tanügyiék, lelkészek és nyugdíjasok számára csak 60 lei.)

Új angol utasszállító repülőgép,

a „Capella“, amely a legmodernebb kényelemmel, hálófülkékkel van berendezve s négy motorával óriási sebességre képes. A próbarepülés kitűnően sikerült.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtorgógépén a, Oradea, Strada Regele Carol II. No. 5.

Egyháziaknak, művelt világiaknak

A keresztény egyház története (nyolc kötetben)

Szerkesztői: Bangha Béla S. J. és Ijjas Antal I. kötet:

Bangha Béla S. J. és Borbély István S. J.

Az ősegyház

II. kötet:

Loschert Kázmér:

Egyházatyák kora

Legnagyobb és legszebb vállalkozása az idei könyvpiacnak: Mindenkinek ismernie kell — Az egész világ más színben tűnik fel az olvasó előtt, ha megismeri az Egyház történetét. — Válságokon, már-már győzni látszó eretnek-ségeken át: a diadal felé! Ez a most megjelent két kötet és megjelenendő hat kötet mondanivalója korunk számára!

Az egész sorozat ára füzve 1500 lei, kötve 2000 lei és portó. Megrendelhető havi 150, (a kötött példányok) havi 200 lei részletre. Akik az egész sorozatot előre egyszerre kifizetik, 10 százalékos engedményt kapnak. Megrendelhető: a „Magyar Lapok“ könyvosztályánál.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 25 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lei.

Lakás

Kiadó

butorozott szoba, fűdőszobával. Cím: Oradea, Nic Zsiga 9.

Három szobás

alkovos komplett utcai lakás, május 1-től kiadó. Oradea, Str. Si-meon Barnutiu No. 1-a.

Üzlethelyiség,

kenyerüzletnek alkalmas kiadó. Ugyanott mangorló gép eladó. Oradea, Strada Aurel Vlaicu 33. szám.

Kiadó

májusra nagy szuterin szoba konyhával. Str. Delavrancea 43. Sztarill ház.

Szép parkban

3 szobás komfortos lakás, kocsiszinnel, istállóval, gyümölcsösrel és kerttel azonnal kiadó. Oradea, Str. Moldova 45

1 utcai szoba

konyha, speiz kiadó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga 50. szám.

Egyszobás, konyhás

lakás azonnalra kiadó. Oradea, Str. Alexandri 13. szám.

Gyermektelen

pontos fizető tisztviselő keres 1 szoba, előszoba, esetleg 2 kis szobás lakást mellékhelyiségekkel április vagy május 1-re. Címét a kiadóba kér.

PUHA ÓLMOT

állandóan vesz a Szent László-nyomda részv. társ. Oradea, Str. Regele Carol No. 5.

Adás-vétel

Vegyes gyümölcsfák vadoncok jutányos árral eladó. Oradea Str. Leaganului 12. szám.

Gyermekkocsi

használt, de jó állapotban lévő, eladó. Ritu, Seleus, Str. 2. No. 4.

Pálinka főző üst

eladó. Cím a kiadóban.

Őszi (francia) barack

csemeték kaphatók mintabarackosomban. Dr. Kaczián Kálmán, Oradea, Dr. Ciordas-u. 46.

Fajgyümölcsfák,

díszcserjék, fenyők és alak bukszusok, garantált minőségben olcsón kaphatók. Széles faiskola. Oradea, Str. B. P. Hasdeu 5. szám.

Új schimbás-ruha

két zubbonyval és köppennyel, valamint teljes felszereléssel, csizmával, olcsón eladó. Cím a kiadóban.

Alkalmi vétel

4 szobás komfortos magánház jutányos áron eladó. Értekezni: Oradea, Str. Strámba No. 2.

Különféle

Tavaszi

kézzelkötött gyermekruhamodellek, valamint ágykabátok, tirolikalapok, harisnyafejlesztés és szemszedés, Bodánénál, Oradea, Strada Avram Jancu 16. Vegytisztítás és kézimunkaüzlet.